

Handläggare
Veronica Wolgast
Telefon: 08-508 25 081

Till
Socialnämnden
2018-01-31

Projekt samordning alternativa insatser ensamkommande över 18 år

Ansökan om bidrag från Ny Gemenskap

Förvaltningens förslag till beslut

1. Föreningen Ny Gemenskap beviljas 500.000 kr för projekt *samordning alternativa insatser ensamkommande över 18 år* för perioden 2018-01-18 till 2018-06-30.
2. Beslutet justeras omedelbart

Peter Svensson
Tf Förvaltningschef

Veronica Wolgast
Avdelningschef

Sammanfattning

Asylsökande vuxna är ett statligt ansvar och en utgångspunkt i de fall där ungdomarna fyller 18 år under asylprocessen är att staten erbjuder boende i ett anläggningsboende. Regeringen har aviserat att den ger ett tillfälligt tillskott av medel till vistelsekommunerna så att de kommuner som önskar kan låta de ungdomar som vill bo kvar även efter att de blivit 18 år, till exempel för att avsluta pågående studier. Kommunstyrelsen fattade beslut 2018-01-17 om att ge socialnämnden ansvar för 20 mnkr i tillfälligt statsbidrag utöver de 10,1 mnkr som tidigare har beslutats om samt uppmanade socialnämnden att fatta beslut om utökat föreningsstöd. Ny Gemenskap söker medel för projekt med syfte att samordna etablerade insatser, andra initiativ och församlingar för att möjliggöra att insatser koordineras, hjälper fler och utförs bättre. Genom en ny plattform för samverkan kan nya och redan etablerade initiativ tillföras nya samarbetsmöjligheter. Målgruppen för projektet och perioden är ensamkommande barn som varit placerade i Stockholms stad, som rotat sig i kommunen och som fyller 18 år under pågående asylprocess. Förvaltningen föreslår att socialnämnden beviljar Ny Gemenskap 500.000 kr för projekt samordning alternativa insatser ensamkommande över 18 år för perioden 2018-01-18 till 2018-06-30.

Bakgrund

Regeringen har aviserat att den ger ett tillfälligt tillskott av medel till vistelsekommunerna så att de kommuner som önskar kan låta de ungdomar som vill bo kvar även efter att de blivit 18 år, till exempel för att avsluta pågående studier. Kommunstyrelsen fattade beslut 2018-01-17 (Tillfälligt kommunbidrag för ensamkommande som fyller 18 år, Dnr 156-1976/2017) om att ge socialnämnden ansvar för 20 mnkr i tillfälligt statsbidrag utöver de 10,1 mnkr som tidigare har beslutats om gällande ensamkommande som fyller 18 år som väntar på beslut om uppehållstillstånd. I samma beslut framkom att socialnämnden uppmanas att fatta beslut om utökad föreningsstöd avseende stöd till asylsökande ensamkommande som fyller 18 år. Kommunstyrelsen fattade även beslut om att uppmana socialnämnden att tillfälligt förstärka annan nödvändig verksamhet, som till exempel socialjouren och ungdomsjouren i arbetet gentemot samma målgrupp som ovan. Socialnämnden ansvarar enligt sitt reglemente för bidrag till ideella föreningar som bedriver verksamhet inom socialtjänstens område och denna modell möjliggör för staden att uppfylla regeringens intentioner. Föreningsbidraget och tillfällig förstärkning av annan nödvändig verksamhet finansieras genom regeringens tillfälliga kommunbidrag för asylsökande ensamkommande som fyller 18 år och att beslut om finansiering sker i samband med verksamhetsberättelse 2017. I ärendet som ligger till grund för beslutet föreslås att en eller flera ideella organisationer efter ansökan beviljas medel för att tillhandahålla tillfälliga boendelösningar och vissa andra basbehov för ensamkommande barn som fyller 18 år under pågående asylprocess och som väljer att stanna kvar i kommunen som egenbosatta (EBO) istället för att flytta till ett anläggningsboende hos Migrationsverket.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor i samråd med stadsledningskontoret. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen 24 januari. Funktionshinderrådet har tagit del av ärendet 25 januari.

Ärendet

I tjänsteutlåtandet som ligger till grund för kommunstyrelsens beslut framkommer det att det under 2015 kom mer än 35 000 ensamkommande barn och unga till Sverige för att söka asyl. Detta har medfört att många av de som kommit har fått vänta länge på ett slutgiltigt besked om de får stanna i Sverige och hunnit rota sig i den kommun där de bott under väntetiden. Från och med den 1 juli

2017 får kommunerna endast ersättning för asylsökande ensamkommande unga mellan 18-21 år som vårdas enligt LVU (lagen om vård av unga) eller som har ett motsvarande vårdbehov, till exempel på grund av kriminalitet eller missbruk och vårdas enligt socialtjänstlagen. Det förutsätter att vården påbörjades innan barnet fyllde 18 år. Tidigare har kommunen kunnat få ersättning för unga som vårdas enligt socialtjänstlagen även om vårdbehovet inte motsvarar det som krävs för LVU.

Regeringen har aviserat att den ger ett tillfälligt tillskott av medel till vistelsekommunerna så att de kommuner som önskar kan låta de ungdomar som vill bo kvar även efter att de blivit 18 år, till exempel för att avsluta pågående studier.

Medel fördelas proportionellt till vistelsekommunerna utifrån hur många inskriva asylsökande ensamkommande barn och unga som väntar på ett slutligt avgörande i sitt asylärende i respektive kommun per den 30 juni 2017. Fördelning av medel baserar sig på antalet asylsökande ensamkommande barn och unga som antingen fyller 18 år mellan 1 juli 2017 och 30 juni 2018 eller är mellan 18 och 20 år och har ett placeringsbeslut enligt socialtjänstlagen. Stockholms stad har tidigare fått besked att staden ska erhålla drygt 10 mnkr från staten för perioden 1 juli 2017 till 30 juni 2018 enligt fördelningen. Under hösten kom beskedet från regeringen att det tillfälliga kommunbidraget ska utökas. Stockholms stad kommer att erhålla ytterligare drygt 20 mnkr för samma målgrupp. Mot bakgrund av regeringens aviserade beslut att tilldela ett tillfälligt kommunbidrag för stöd till ensamkommande som fyller 18 år och som väntar på besked om uppehållstillstånd ska det beslutas hur det tillfälliga bidraget ska användas av Stockholms stad.

Asylsökande vuxna är i normalfallet ett statligt ansvar och staten är skyldig att erbjuda boende i ett anläggningsboende. Det är upp till varje kommun att avgöra hur de använder sina medel för gruppen asylsökande ensamkommande som är 18 år eller äldre. Kommunstyrelsens tolkning av regeringens tillfälliga kommunbidrag är att det i vissa särskilda fall, exempelvis vid fullföljande av studier, uppstår negativa konsekvenser av en flytt som gör att ett tillfälligt stöd i den placerade kommunen kan vara att föredra.

Kommunstyrelsen beslutar att socialnämnden ansvarar för 20 mnkr i tillfälligt statsbidrag utöver de 10,1 mnkr som har tidigare beslutats för ensamkommande som fyller 18 år som väntar på beslut om uppehållstillstånd.

Utöver detta beslutar kommunstyrelsen att uppmana socialnämnden att fatta beslut om utökat föreningsstöd avseende stöd till asylsökande ensamkommande som fyller 18 år. Föreningsbidraget ska avse stöd som föreningar kan ge fram till 30 juni 2018. Vidare uppmanar kommunstyrelsen socialnämnden att fatta beslut om tillfällig förstärkning av annan nödvändig verksamhet som till exempel socialjouren och ungdomsjouren i arbetet gentemot samma målgrupp som ovan. Det föreslås också att en eller flera ideella organisationer efter ansökan beviljas medel för att tillhandahålla tillfälliga boendelösningar och vissa andra basbehov för ensamkommande barn som fyller 18 år under pågående asylprocess och som väljer att stanna kvar i kommunen som egenbosatta (EBO) istället för att flytta till ett anläggningsboende hos Migrationsverket. Socialtjänsten genomför samtal med de ungdomar staden ansvarar för och kommunstyrelsen vill understryka vikten av att korrekt information ges om vilka alternativ som finns samt vilka konsekvenser respektive alternativ får. För ungdomar som väljer att stanna kvar i kommunen som egenbosatt ska det exempelvis framgå att det innebär ett eget ansvar för bostad samt att ärendet avslutas av socialtjänsten.

Målgruppen för stödet ska vara ensamkommande barn som varit placerade i Stockholms stad, som rotat sig i kommunen och som fyller 18 år under pågående asylprocess. Ungdomar som varit placerade i andra kommuner får stöd i att ta reda på hur den aktuella kommunen hanterar dessa ärenden.

Utiifrån den uppmaning socialnämnden får i kommunstyrelsens beslut har socialförvaltningen samrått med Ny Gemenskap och andra från ideell sektor, bland annat nätverk, kyrkor och samfund. Ny Gemenskap har inkommit med en ansökan om medel för projekt samordning alternativa insatser ensamkommande över 18 år. Av ansökan framkommer att målgruppen för projektet är ensamkommande barn som varit placerade i Stockholms stad, som rotat sig i kommunen och som fyller 18 år under pågående asylprocess. Ny Gemenskap beskriver att målgruppen har osäkra boendeförhållanden alternativt ingenstans att vara nattetid, där många lider av sviter från flykt och lång oviss asylprocess. De ansökta medlen ska användas till samordning av alternativa insatser för målgruppen och som ett komplement till redan pågående *projekt Fadderhem* som Stockholms stadsmission driver (dnr 8.1.1-514/2017). Många från ideell sektor visar stort engagemang för målgruppen, men det framkommer att det saknas samordning. Genom att samla etablerade insatser, andra initiativ och församlingar kan insatser koordineras, hjälpa fler och utföras bättre.

Genom en ny plattform för samverkan kan nya och redan etablerade initiativ tillföras nya samarbetsmöjligheter. Detta arbetssätt används sedan tidigare gällande insatser för utsatta EU-medborgare genom Vinternatt 2 med volontärbaserade verksamheter som mötesplatser och lokala värmestugor i till exempel kyrkor. Målet med Ny Gemenskaps projekt är att initiera och bistå ideella initiativ och att ta fram, sprida och stödja metoder som används lokalt.

Socialförvaltningen kommer att ha löpande kontakt med Ny Gemenskap för uppföljning och samarbete under projektiden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Asylsökande vuxna är ett statligt ansvar och en utgångspunkt i de fall där ungdomarna fyller 18 år under asylprocessen är att staten erbjuder boende i ett anläggningsboende. Regeringen har avisat att den ger ett tillfälligt tillskott av medel till vistelsekommunerna så att de kommuner som önskar kan låta de ungdomar som vill bo kvar även efter att de blivit 18 år, till exempel för att avsluta pågående studier. Kommunstyrelsens tolkning av regeringens tillfälliga kommunbidrag är att det i vissa särskilda fall, exempelvis vid fullföljande av studier, uppstår negativa konsekvenser av en flytt som gör att ett tillfälligt stöd i den placerade kommunen kan vara att föredra. För att hålla sig inom giltig lagstiftning och för att kunna med det tillfälliga bidraget möjliggöra att flertalet av målgruppen kan få ta del av stöd görs det inom ramen för föreningsbidrag och i projektform. Statens intention är att de ungdomar som rotat sig i Stockholms stad efter att ha bott i kommunen under asyltiden, oavsett placering kommun, ska få möjlighet att stanna kvar för att fullfölja sina studier.

Utifrån Migrationsverkets handläggningstakt och åldersuppskrivningar har det varit svårt att bedöma målgruppens storlek. Projekt Fadderhem är pågående men kan behöva kompletteras. Ny Gemenskap har inkommit med en ansökan och har kontakt med andra nätverk, kyrkor och samfund för att samarbeta inom projektet. De avser samordna och stimulera alternativa insatser inom civilsamhället. Det är positivt att många vill hjälpa till att stötta målgruppen och för att detta ska göras på bästa sätt är det värdefullt att bidra från stadens sida med samordningen, utifrån de statliga medel som ska användas till målgruppen.

Det bedöms inte relevant att genomföra en fördjupad jämställdhetsanalys i förhållande till detta beslut. Alla ensamkommande oavsett kön som hör till målgruppen för stödet

kommer att ska ha samma möjligheter till det via föreningar.
Målgruppen för stödet består till stor del av pojkar/unga män utifrån hur könsfördelningen ser ut bland de ensamkommande som fyller 18 år och väntar på sitt beslut om uppehållstillstånd.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden beviljar Ny Gemenskap 500.000 kr för projekt samordna alternativa insatser ensamkommande över 18 år för perioden 2018-01-18 till 2018-06-30.

Bilaga

Projektansökan från Ny Gemenskap gällande projekt samordna alternativa insatser ensamkommande över 18 år.